



# เตือนภัย ศัตรูพืช เตือนภัย ศัตรูพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดพิจิตร กลุ่มอารักขาพืช โทร ๐-๕๖๖๑-๓๔๒๓ ต่อก ๑๐๖

## ระวัง!!! หนอนหัวดำมะพร้าว

ขณะนี้ได้มีการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จึงขอแจ้งเตือนเกษตรกรในจังหวัดพิจิตรให้เฝ้าระวังการระบาดในมะพร้าวและพืชตระกูลปาล์ม

หนอนหัวดำมะพร้าว มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Opisina areosella* มีชื่อสามัญภาษาอังกฤษว่า Coconut black-headed caterpillar ตัวเต็มวัยของหนอนหัวดำมะพร้าวเป็นผีเสื้อกลางคืน ขนาด ลำตัววัดจากหัวถึงปลายท้องยาว ประมาณ ๑ -๑.๒ เซนติเมตร ปีก สีเทาอ่อน มีจุดสีเทาเข้มที่ปลายปีก ลำตัวแบน ชอบเกาะนิ่งแบบตัวติดผิวพื้นที่เกาะ เวลากลางวันจะเกาะนิ่งหลบอยู่ในใต้ใบมะพร้าว หรือในที่ร่ม ผีเสื้อเพศเมียมีขนาดใหญ่กว่าเพศผู้เล็กน้อย ผีเสื้อหนอนหัวดำมะพร้าวเพศเมียวางไข่ตัวละประมาณ ๒๐๐ ฟอง ไข่มีลักษณะกลมรีแบน วางไข่เป็นกลุ่ม ไข่เมื่อวางใหม่ ๆ มีสีเหลืองอ่อน สีจะเข้มขึ้นเมื่อใกล้ฟัก ตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่ใหม่ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ก่อนที่จะย้ายเข้าไปกัดกินใบมะพร้าว ตัวหนอนที่ฟักใหม่ จะมีหัวสีดำ ลำตัวสีเหลือง สีของส่วนหัวจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มเมื่ออายุมากขึ้น ลำตัวของตัวหนอนมีสี น้ำตาลอ่อนมีลายสีน้ำตาลเข้มพาดยาวตามลำตัว เมื่อโตเต็มที่จะยาว ประมาณ ๒ - ๒.๕ เซนติเมตร

การทำลายเกิดในระยะตัวหนอนเท่านั้น โดยตัวหนอนจะกัดใยดึงใบมะพร้าวมาเรียงติดกันเป็นแพ และสร้างอุโมงค์เป็นทางยาวอาศัยกัดกินใบอยู่ภายในอุโมงค์ ชอบทำลายใบแก่ เมื่อตัวหนอนโตเต็มที่แล้ว จะกัดใยหุ้มลำตัวอีกครั้ง และเข้าดักแด้อยู่ภายในอุโมงค์ ดักแด้มีสีน้ำตาลเข้ม ดักแด้เพศผู้จะมีขนาดเล็กกว่าดักแด้เพศเมียเล็กน้อยตัวหนอนเมื่อฟักออกจากไข่ใหม่ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๑-๒ วัน ก่อนจะย้ายไปกัดกินใบ มะพร้าว มักจะพบหนอนหลายขนาดกัดกินอยู่ในใบมะพร้าวใบเดียวกัน หนอนจะสร้างใยผสมกับมูล ทำเป็นอุโมงค์และอาศัยอยู่ภายในอุโมงค์ หนอนทุกระยะจะแทะกินผิวใบ การทำลายส่วนใหญ่พบบน ใบแก่ ใบที่ถูกทำลายจะมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาล ใบย่อยแต่ละใบจะถูกดึงยึดเรียงกันเป็นแพ

การป้องกันกำจัด

๑. ตัดเก็บใบที่ถูกทำลายมาเผาทำลาย
๒. การควบคุมโดยชีววิธีโดยใช้แตนเบียนหนอน และแตนเบียนดักแด้
  - ฉีดพ่นด้วยเชื้อ Bt ตามอัตราคำแนะนำในฉลาก
  - ฉีดพ่นด้วยสารสะเดา ตามอัตราคำแนะนำในฉลาก
๓. ในกรณีที่ระบาดรุนแรงให้ฉีดพ่นด้วยสารไพรีทรอย ใช้ความเข้มข้นตามคำแนะนำในฉลากข้างขวด แต่ผู้ฉีดพ่นต้องสวมใส่ชุดป้องกันอันตรายจากสารเคมี เนื่องจากเป็นสารเคมีฆ่าแมลงที่เป็นอันตรายต่อและสัตว์

# ลักษณะของผีเสื้อ ตัวหนอน ดักแด้ และการทำลายของหนอนหัวดำมะพร้าว



ภาพที่ ๑. ผีเสื้อหนอนหัวดำมะพร้าว



ภาพที่ ๒. หนอนหัวดำมะพร้าว



ภาพที่ ๓. ดักแด้หนอนหัวดำมะพร้าว



ภาพที่ ๔. ลักษณะใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลาย



ภาพที่ ๕. ลักษณะต้นมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำทำลาย

-๓๐-

ข้อมูล : สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร  
กลุ่มอารักขาพืช  
๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕